

Milletlerarası Çalışma Bürosu ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasında İstanbul'da Yakın ve Ortadoğu iş gücü faaliyet merkezi kurulması için Cenevre'de imzalanan Anlaşmanın onanması hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Çalışma komisyonları raporları (1/381)

T. C.

Başbakanlık

Muamêlât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71/2324, 6/1222

24 . IV . 1952

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Milletlerarası Çalışma Bürosu ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasında İstanbul'da Yakın ve Orta Doğu İş Gücü Faaliyet Merkezi kurulması için 21 Mart 1952 tarihinde Cenevre'de imzalanan Anlaşmanın onanması hakkında Çalışma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 10 . IV . 1952 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçe ve ilişkileriyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan
A. Menderes

Milletlerarası Çalışma Bürosu ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasında İstanbul'da Yakın ve Orta Doğu İş Gücü Faaliyet Merkezi kurulması için 21 Mart 1952 tarihinde Cenevre'de imzalanan Anlaşmanın onanması hakkındaki kanun tasarısının gerekçesi

Hükümetimizin teklifi üzerine Milletlerarası Çalışma Bürosu, Yakın ve Orta Doğu memleketlerinde iş gücünün yetiştirilmesi ve iş gücü ile ilgili faaliyetlerde bu bölge hükümlerinin çalışmalarını desteklemek ve iş gücünün her bakımdan daha iyi bir şekilde tevzi ve yetiştirilmesi hususunda talep eden hükümetlere teknik yardımlarda bulunmak üzere bir Yakın ve Orta Doğu İş Gücü Faaliyet Merkezinin İstanbul'da kurulmasını karar altına almış ve bu maksatla Hükümetimiz ve Milletlerarası Çalışma Bürosu arasında 21 Mart 1952 tarihli Anlaşma Cenevre'de imzalanmıştır. Bu suretle Türkiye bir taraftan Yakın ve Orta Doğu memleketlerinin İş Gücü meselesi ile alakalı çalışmalarında kendilerine Milletlerarası Çalışma Bürosu tarafından yapılacak teknik yardımların merkezi olmak vasfını kazanmakta diğer taraftan da Milletlerarası Çalışma Bürosu gibi uzun yılların tecrübe ve bilgilerine malik bir teşekkülün iş gücü ile ilgili her türlü teknik yardımlarından en iyi bir şekilde faydalanmak imkânına sahip olmakta ve Milletlerarası anlayış ve iş birliğinin yeni bir misalini vermektedir.

Anlaşmanın tetkikinde görüleceği üzere Yakın ve Orta Doğu İş Gücü Faaliyet Merkezinin İstanbul'da kurulması memleketimize mali bir külfet tahmil eylememekte yalnız faaliyetinin devamı müddetince merkeze bir bina temini ile iktifa olunmaktadır.

Dışışleri Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Dışışleri Komisyonu

Esas No. 1/381

Karar No. 33

13 . V . 1952

Yüksek Başkanlığa

Milletlerarası Çalışma Bürosu ile Türkiye arasında İstanbul'da Yakın ve Ortadoğu İş Gücü Faaliyet Merkezi kurulması için Cenevre'de imzalanan anlaşmanın onanması hakkındaki kanun tasarısı Çalışma ve Dışışleri bakanlıklarının temsilcileri hazır oldukları halde Komisyonumuzda incelendi.

Yapılan görüşmeler ve alınan izahlar sonunda : İşbu anlaşmanın tatbiki halinde Türkiye'nin bir taraftan Yakın ve Ortadoğu memleketlerinin iç gücü meselesiyle ilgili çalışmalarında kendilerine Milletlerarası Çalışma Bürosu tarafından yapılacak teknik yardımların merkezi olmak vasfını kazanacağı; diğer taraftan da Milletlerarası Çalışma Bürosu gibi uzun yılların tecrübe ve bilgilerine sahip bir teşekkülün iş gücü ile ilgili her türlü teknik yardımlarından en iyi bir şekilde faydalanmak imkânını elde edeceği; merkezin yapacağı yardımların tamamen teknik ve meslekî mevzular üzerinde ihtisasa taallük eden etüd ve tavsiyelerin yapılması, meslekî yetiştirme enstitü ve seminerlerinin kurulması gibi hususlardan ibaret olacağı anlaşılmıştır.

Milletlerarası anlayış ve iş birliğinin yeni bir misalini teşkil eden ve memleketimiz için, bina temininden başka malî bir külfet taşımayan işbu anlaşmanın meleket menfaatlerine aykırı olma-

dığı neticesine varılarak tasarı çoğunlukla aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Çalışma Komisyonuna gönderilmek üzere tasarı ve ilişikleri Yüksek Başkanlığa sunulur.

Dışışleri Komisyonu Başkanı

Sözcü

Samsun

Niğde

F. Kesim

N. Bilge

Kâtip

Denizli

Ankara

A. Çobanoğlu

Muhalifim

Erzurum

Erzurum

Rıfkı Salim Burçak

Bahadır Dülger

İmzada bulunamadı

Hatay

Izmir

Abdürrahman Melek

Osman Kapani

İmzada bulunamadı

Izmir

Kayseri

Vasfi Mentek

Suad H. Ürgüblü

Konya

Mardin

Ziyad Ebüzziya

Dr. K. Türkoğlu

Muğla

Muğla

Z. Mandalinci

Nadir Nadi

Trabzon

Hasan Saka

İmzada bulunamadı

Çalışma Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Çalışma Komisyonu

Esas No. 1/381

Karar No. 42

27 . V . 1952

Yüksek Başkanlığa

Milletlerarası Çalışma Bürosu ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasında İstanbul'da Yakın ve Ortadoğu İş Gücü Faaliyet Merkezi kurulması için Cenevre'de imzalanan Anlaşmanın onanması hakkındaki kanun tasarısı esas

1/381 numara ve 13 . V . 1952 tarihinde komisyonumuza havale edilmiş olup 23 . V . 1952 tarihinde Hükümet temsilcisinin de huzuriyle incelendi. Dışışleri Komisyonunun raporunda da belirtildiği üzere bu Anlaşma sonunda Türkiye'

nin Yakın ve Ortadoğu memleketlerinin iş gücü meselesiyle ilgili çalışmalarında Milletlerarası Çalışma Bürosu tarafından yapılacak teknik yardımların merkezi olmak vasfını kazanması memnuniyetle karşılanmıştır. Milletlerarası Çalışma Bürosunun yapacağı yardımların tamamen teknik ve meslekî mevzular üzerinde ihtisasa taallük eden etüd ve tavsiyelerden, meslekî yetiştirme enstitü ve seminerlerinin kurulması ile hususattan ibaret olacağı da belirgindir.

Milletlerarası iş birliğinin yeni bir röngeği olan bu Anlaşma memleketimiz menfaatine uygun bulunmuştur. Anlaşmanın Milletlerarası Çalışma Bürosunun Haziran 1952 toplantısında arzedecek meselelerden olması ve mezkûr bü-

ro genel kâtibinin bu hususta Dışişleri Bakanlığı nezdinde yaptığı teşebbüs de nazarı itibara alınmış bu itibarla tasarrufların ivedilik ve öncelikle görüşülmesinin muvafık olacağı kanaatine varılmıştır.

Kamutayın Yüksek Tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunuldu.

Çalışma Komisyonu	Bu Rapor
Başkanı	Sözcüsü
Manisa	İzmir
N. Körez	S. Giz
İstanbul	İzmir
N. Tıbar	A. Tekön
Bursa	Urfa
R. Aybar	F. Ayalp
	Urfa
	C. Öncel

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Milletlerarası Çalışma Bürosu ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasında İstanbul'da Yakın ve Orta Doğu İş gücü Faaliyet Merkezi kurulması için 21 Mart 1952 tarihinde Cenevre'de imzalanan Anlaşmanın onanması hakkında kanunun tasarı

MADDE 1. — Yakın ve Orta Doğu memleketlerine, İş gücü meseleleri ile ilgili faaliyetlerinde yardımlarda bulunmak üzere Milletlerarası Çalışma Bürosu tarafından İstanbul'da bir Yakın ve Orta Doğu İş gücü Faaliyet Merkezi kurulmasına ait olup Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Milletlerarası Çalışma Bürosu arasında 21 Mart 1952 tarihinde Cenevre'de imzalanan Anlaşma onanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan
A. Menderes

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
S. Ağaoğlu

Devlet Bakanı	Adalet Bakanı R. Nasuhioğlu
Millî Savunma Bakanı H. Köymen	İçişleri Bakanı
Dışişleri Bakanı F. Köprülü	Maliye Bakanı H. Polatkan
Millî Eğitim Bakanı T. İleri	Bayındırlık Bakanı K. Zeytinioğlu
Eko. ve Ticaret Bakanı Muhlis Ete	Sa. ve So. Y. Bakanı Dr. E. H. Üstündağ
G. ve Tekel Bakanı S. Yırcalı	Tarım Bakanı N. Ökmen
Ulaştırma Bakanı S. Kurbek	Çalışma Bakanı ve İşletmeler Bakanı V. N. Özsan

MİLLETLERARASI ÇALIŞMA BÜROSU İLE TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA İSTANBUL'DA BİR YAKIN VE ORTA DOĞU İŞ GÜCÜ FAALİYET MERKEZİ KURULMASI HAKKINDA ANLAŞMA

Gerekli ehliyet ve meslekî ihtisaslar bakımından yetiştirilmiş ve kendisine kâfi derecede iş imkânları temin edilmiş ve tevzin olunmuş bir iş gücünün iktisadi ve sosyal kalkınma ve gelişmede son derece önemli bir rol oynadığını,

Yayın ve Orta Doğu memleketlerinin ise bu bakımdan kendilerine hâs ihtiyaç ve zaruretler içinde bulduklarını,

Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin (bundan sonra «Hükümet» diye zikredilmiştir), Milletlerarası Çalışma Bürosu (bundan sonra «Büro» diye zikredilmiştir) tarafından Yakın ve Orta Doğu memleketleri için ihdasına karar verilmiş olan İş Gücü Faaliyet Merkezinin İstanbul'da kurulmasını teklif etmiş olduğunu ve bu teklifin Büro tarafından kabul edilmiş bulunduğunu,

Mezkûr İş Gücü Faaliyet Merkezine çalışmalarında her türlü kolaylıkları sağlamaya lâzım bulunduğunu Hükümetin ayrıca büroya bildirmiş olduğunu,

Göz önünde tutarak Hükümet ve Büro aşağıda imzaları bulunan usulü veçhile yetkili kılınmış temsilcileri vasıtasıyla bu Anlaşmayı imzalamışlardır.

Madde — 1.

Büro genel olarak iş gücü ile ilgili meselelerle meşgul olmak üzere İstanbul'da Yakın ve Orta Doğu memleketleri için bir iş gücü faaliyet merkezi kuracaktır. Merkezin faaliyetleri aşağıdaki hususları ihtiva edebilir :

A) İş gücünün teşkilâtlandırılması ve tanzimiyle ilgili meselelerin tetkiki,

B) Umumi ve muayyen iktisadi gelişme plânlarıyla alakalı olmak üzere, insan gücü durumu ile iş arz ve talebinin karşılaştırılmasında kullanılan usul ve metotlar ve İş ve İşçi Bulma Teşkilâtı bakımından ihtiyaçların etüdü.

C) Lüzum ve ihtiyaçlarla mütenasip olmak üzere mevcut iş ve işçi bulma vasıtalarının ıslah ve inkişafı için yardım ve mütehasısların tavsiyeleri.

D) İş piyasasının teşkilâtlandırılması, idaresi ve işletilmesi konuları üzerinde etüdler yapılması ve mütehasısların tavsiyelerinin temini.

E) İş gücünün yetiştirilmesine ve meslekî ehliyetleri geliştirilmesine mâruf faaliyetlerde bulunulması.

F) Bölgedeki memleketlerini hükümetleri tarafından, kaynakları ve iktisadi kalkınma plân ve projeleri ile ilgili olarak meslekî yetiştirme ihtiyaçlarının tesbit edilmesi ve karşılanması maksadıyla ihtiyaç gösterilen amelî yardım ve ihtisas hizmetlerinin temini.

G) Büronun bölge dâhilinde uygun göreceği mahallerde :

a) Meslekî yetiştirme enstitüleri ve seminerleri;

b) Nümune mahiyetinde tatbikat servisleri;

c) İş gücü mevzuu ile ilgili memurlara mahsus örnek veya tecrübe mahiyetinde personel yetiştirme merkezleri kurulması.

H) Bölge dâhilindeki memleketlerin hükümetleri tarafından faaliyet merkezinin vazife sahası dâhilinde olarak Bürodan talep edilecek teknik yardımların yapılması.

Madde — 2.

Hükümet, Birleşmiş Milletlere bağlı ihtisas teşekküllerinin ayrıcalık ve muafiyetleri hakkındaki Sözleşmenin Türkiye B. M. Meclisi tarafından tasdikına değin, İstanbul'daki İş gücü Faaliyet Merkezine ve bu merkezin Büro tarafından tâyin edilen memurlarına, Birleşmiş Milletlerin Ayrıcalık ve Muafiyetleri hakkındaki Sözleşmenin tasdikına dair olan 15 Mart 1950 ta-

rih ve 5598 sayılı Kanun hükümlerine uygun olarak ayrıcalık ve muafiyetler tanınmayı taahhüt eder.

Madde — 3.

Hükümet İş Gücü Faaliyet Merkezine elverişli bir binayı ve bu bina dâhilinde lüzumlu telefon, elektrik ve su tesisatını ve ayrıca büro eşyasından münasip göreceği kısımları temin etmeyi taahhüt eder. Şurası mukarrerdir ki İş Gücü Faaliyet Merkezinin işletilmesine taallük eden her türlü diğer masraflar büro tarafından karşılanacaktır.

Madde — 4.

Büro İş Gücü Faaliyet Merkezini Türkiye'den başka bir memlekete nakil veya bu merkezi tamamen ilga etmek hususunda kendi takdir hakkını kullanmakta serbest olacaktır. Bununla beraber bu şekilde bir nakil veya ilga halinde büro faaliyetten Hükümeti üç ay önceden haberdar edecek ve yukarıda üçüncü maddeye uygun olarak istifadesine tahsis edilmiş bulunan bina ve mefruşatı olduğu gibi Hükümete geri verecektir.

Madde — 5.

Âkîd taraflar karşılıklı muvafakat yoluyla bu anlaşmayı her hangi bir zamanda fesih veya tadil edebilirler.

Madde — 6.

Hükümet ve Büro bu Anlaşmayı İngilizce dilinde iki nüsha olarak 1952 yılı Mart ayının 21 nei günü Cenevre'de imzalamışlardır. Anlaşma, Türkiye B. M. Meclisi tarafından tasdik edilmiş olmak kaydıyla imza tarihinden itibaren yürürlüğe girecektir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Y.
Mustafa Kenanoğlu

Milletlerarası Çalışma B. Y.
Chester W. Hepler

